

GMINA PSARY

PLAN ODNOWY WSI PSARY

2010 – 2017

WSTĘP

Gmina Psary, jako jedna z uboższych gmin Województwa Śląskiego, potrzebuje dodatkowych środków finansowych, by móc się dynamicznie rozwijać. Dlatego też wszelkie programy inwestycyjne, wspierające polepszenie sfery socjalnej są tutaj najbardziej potrzebne i stanowią podstawę wszelkich planów rozwoju.

Zadania z zakresu odnowy wsi są powiązane głównie z funduszami unijnymi, ale nie tylko. Tematyka ta dotyczy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wielu innych programów. Aby jednak poznać strukturę koniecznych wydatków, trzeba sporządzić dokument o charakterze średnioterminowej prognozy ekonomiczno-finansowej, tak aby gmina mogła przygotować swój Plan Rozwoju Lokalnego oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny i wystąpić z odpowiednim montażem finansowym.

Ponieważ zakłada się spójną konstrukcję planu odnowy wsi w powiązaniu z Planem Rozwoju Lokalnego gminy i powiatu, strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego, dokument ten powinien mieć charakter małej strategii rozwoju. Powinien on obejmować w szczególności analizę zasobów sołectwa, porównanie korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych sołectwa oraz potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizji rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami montażu finansowego projektów do realizacji. Wymaga to ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Przedstawiony dokument ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i innych dostępnych funduszy.

I. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

Rodzaj zasobu	Znaczenie		
	obojętne	małe	duże
Środowisko przyrodnicze			
walory krajobrazu			+
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		+	
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			+
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty			+
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			+
osobliwości przyrodnicze			+
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			+
podłoże, warunki hydrogeologiczne			+
gleby, kopaliny		+	
Środowisko kulturowe			
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		+	
walory zagospodarowania przestrzennego			+
zabytki	+		
zespoły artystyczne			+
Dziedzictwo religijne i historyczne			
miejsca, osoby i przedmioty kultu			+
święta, odpusty, pielgrzymki			+
tradycje, obrzędy, gwary			+
legendy, podania i fakty historyczne			+
ważne postacie historyczne	+		
specyficzne nazwy			+
Obiekty i tereny, infrastruktura			
działki pod zabudowę mieszkaniową			+
działki pod domki letniskowe	+		
działki pod zakłady usługowe i przemysł		+	
pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	+		
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (młyny, kuźnie)	+		
place i miejsca publicznych spotkań			+
miejsca sportu i rekreacji			+
zaopatrzenie w wodę			+
skanalizowanie	+		
Gospodarka, rolnictwo			
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	+		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe			+
możliwe do wykorzystania odpady	+		

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

<i>poprodukcyjne</i>			
<i>przetwórstwo rolno – spożywcze</i>	+		
<i>grupy producenckie i organizacje rolnicze</i>		+	
<i>rzemiosło artystyczne</i>	+		
Sąsiedzi i przyjezdni			
<i>korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria)</i>			+
<i>ruch tranzytowy w związku ze szlakiem komunikacyjnym</i>			+
<i>przyjezdni stali i sezonowi</i>			+
Instytucje			
<i>placówki opieki społecznej</i>			+
<i>szkoły</i>			+
<i>przedszkola</i>	+		
<i>światlice wiejskie, remizy strażackie</i>			+
<i>ośrodki kultury</i>			+
Ludzie, organizacje społeczne			
<i>Ochotnicza Straż Pożarna</i>			+
<i>Koła Gospodyń Wiejskich</i>			+
<i>Kluby sportowe, stowarzyszenia i inne organizacje i towarzystwa</i>			+

Analizę zasobów sołectwa przeprowadzono na podstawie danych statystycznych, informacji zgromadzonych przez Urząd Gminy w Psarach oraz z dostępnych opracowań.

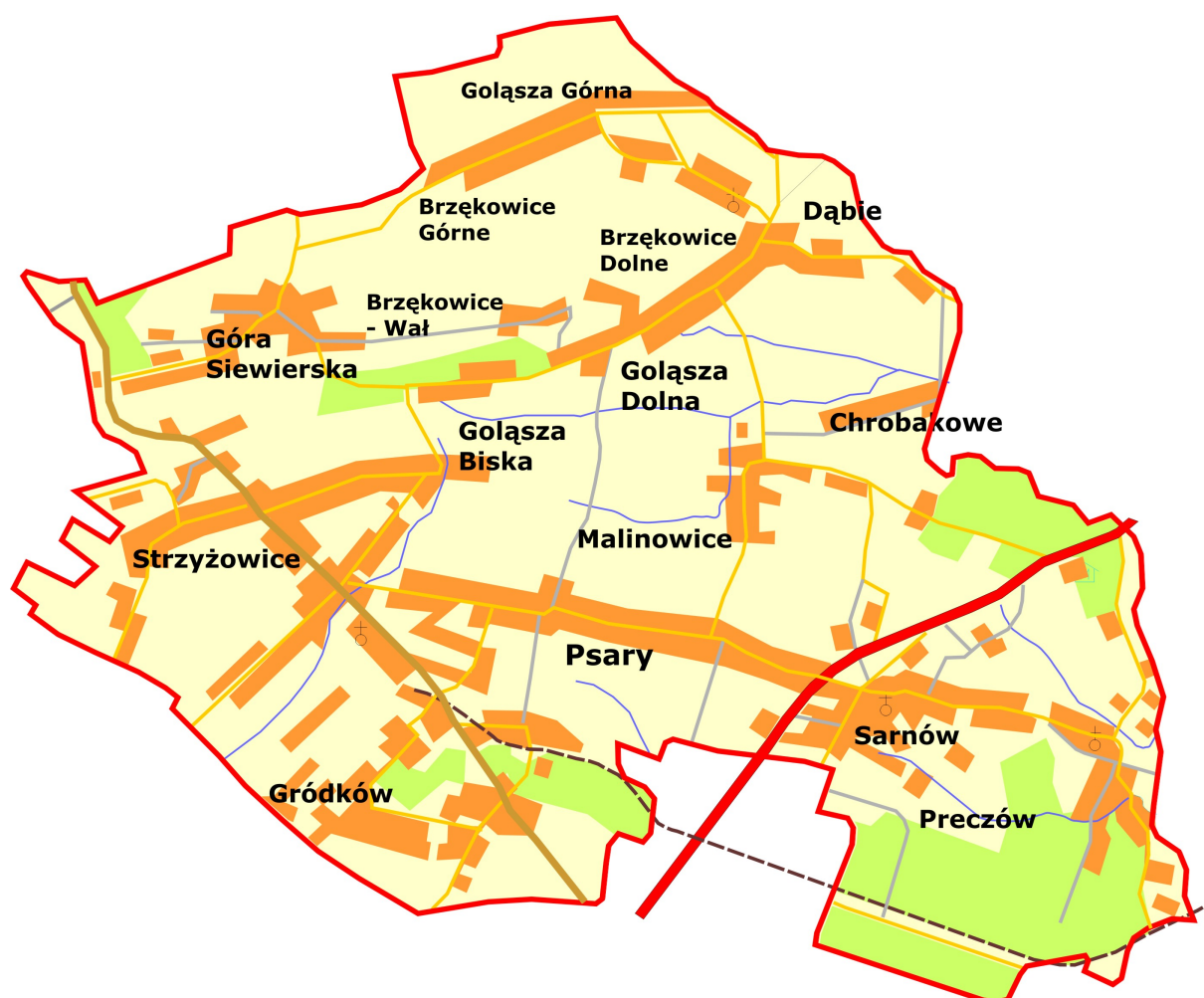
Zasoby sołectwa to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu, czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów wzięto pod uwagę następujące ich kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastruktura, gospodarka i rolnictwo, sąsiedzi i przyjezdni, instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

1. PREZENTACJA WSI

Wieś Psary leży w centralnej części województwa śląskiego, w powiecie będzińskim,

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

w gminie Psary. Psary są największą wsią w gminie. Wieś znajduje się w odległości 20 km od Katowic i 60 km od Częstochowy. Wieś Psary położona jest w kotlinie w południowej i centralnej części gminy Psary. Psary posiadają bardzo korzystne powiązania komunikacyjne, gdyż leżą przy drodze krajowej DK-86 i drodze wojewódzkiej DW-913. Należy podkreślić, iż DW-913 jest drogą prowadzącą do międzynarodowego lotniska w Katowicach – Pyrzowicach, które znajduje się w odległości 13 km od Psar. Psary są siedzibą władz gminy. Powierzchnia Gminy Psary to 4598 ha, z czego wieś Psary zajmuje 707 ha. Sołectwo Psary sąsiaduje z Sarnowem, Malinowicami, Łagiszą, Gródkowem, Wojkowicami, Strzyżowicami oraz z Dąbiem.

Mapa Gminy Psary

2. CHARAKTERYSTYKA WSI

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

Psary mają najwyższą gęstość zaludnienia, gdyż obszar 707 ha zamieszkuje 2698 osób. Na terenie Psar dominuje zabudowa zwarta, budynki w większości położone są przy drodze.

W Sołectwie Psary mieści się ośrodek zdrowia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Gminne Centrum Medyczne – Psary”.

Mieszkańcy Sołectwa działają aktywnie w różnych organizacjach, m.in. w Zagłębiowskim Związku Pszczelarzy oraz w Kole Łowieckim „Gwardia”. Ponadto na terenie Psar działa „Klub Emeryta”.

W sąsiedztwie kościoła parafialnego, obok mogiły 28. żołnierzy radzieckich, którzy zginęli podczas przechodzenia frontu wojennego, zlokalizowany jest pomnik ku ich czci.

Parafia Psary erygowana została w 1953 roku, ale już w roku 1937 biskup Teodor Kubina utworzył tu placówkę duszpasterską. Od 1925 roku na nabożeństwa wykorzystywano przydrożną kaplicę, którą wybudowali robotnicy pracujący przy budowie obecnej ulicy Zwycięstwa. W roku 1937 powiększono ją do rozmiarów dzisiejszego kościoła.

Na terenie Sołectwa Psary znajdują się również:

□ kapliczka zbudowana z czerwonej cegły klinkierowej, umiejscowiona na ulicy Zwycięstwa, tuż za przejazdem kolejowym. Jej dach wykonany jest z elementów drewnianych. W jej wnętrzu znajduje się obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Kapliczka została zbudowana w 1995 roku; kapliczka z figurą Matki Boskiej, która usytuowana jest na ulicy Szkolnej, w pobliżu siedziby OPS. Są przypuszczenia, że kapliczka ta mogła powstać jeszcze przed I wojną światową. Dawniej odprawiane były przy niej nabożeństwa majowe; duży murowany krzyż z postacią Chrystusa na postawnym fundamencie, który mieści się na skrzyżowaniu ulic Zwycięstwa i Granicznej. Historia krzyża sięga przełomu XIX i XX wieku.

3. LUDNOŚĆ

Ludność Gminy Psary wynosi 11.275 osoby (stan na 31.12.2009 roku), z czego

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

2679 to mieszkańcy Psar .

Rok	Liczba ludności
31.12.2004	2747
31.12.2005	2717
31.12.2006	2705
31.12.2007	2701
29.02.2008	2698
31.12.2009	2679

Począwszy od 2004 roku liczba mieszkańców Psar sukcesywnie spada.

Kategoria statystyczna	Grupa wiekowa	29.02.2008	% populacji
Dzieci w wieku przedszkolnym	0 - 6	117	4,34
Dzieci w wieku szkolnym	7 - 15	199	7,38
Młodzież	16 – 19	124	4,6
Kobiety	20 - 60	805	29,84
Mężczyźni	20 - 65	876	32,46
Kobiety w wieku emerytalnym	61+	387	14,34
Mężczyźni w wieku emerytalnym	66+	190	7,04
Artukul I. Razem		2698	100%

Na podstawie danych statystycznych, z analizy struktury wieku ludności wynika, że przybywa ludności w wieku produkcyjnym – grupa ta stanowi aktualnie 63,69 % ogólnej liczby mieszkańców. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu populacji wynosi on 20,38 %. Natomiast udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogółu populacji wynosi 15,93 %.

4. INSTYTUCJE

1. Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego powstało w budynku Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Psarach, przy ul. Szkolnej 32, na podstawie decyzji Rady Gminy. Jest to jedyne gimnazjum na terenie gminy Psary. W pierwszym roku nauki w 6 oddziałach uczyło się 150. uczniów. W roku szkolnym 2007/2008 do gimnazjum uczęszczało 284 uczniów. Kadre pedagogiczną stanowi 33 nauczycieli. Budynek gimnazjum jest zmodernizowany.

W gimnazjum realizowane są programy autorskie z informatyki, techniki, języka polskiego i matematyki. W szkole działają Uczniowski Klub Sportowy oraz Klub Europejski. Ponadto uczniowie uczestniczą w projekcie EFS „Matematyka kluczem do sukcesu ucznia i wszechstronnego rozwoju szkoły”. Są również realizowane

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

zadania w ramach trzyletniego programu Socrates – Comenius „Głosy Europy”. Gimnazjum współpracuje ze szkołami w Anglii, Hiszpanii i Niemczech. Uczniowie biorą również czynny udział w życiu kulturalnym oraz z konkursach, olimpiadach i zawodach.

Ogólna liczba uczniów gimnazjum w latach 2004-2008

Rok szkolny	Liczba uczniów w gimnazjum
2004/2005	309
2005/2006	285
2006/2007	288
2007/2008	284

2. Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się na ul. Szkolnej 100. Obiekt jest zmodernizowany i wyremontowany. Ośrodek świadczy pomoc społeczną na rzecz klientów w ramach zadań własnych i zleconych gminie, celem rozwiązywania istniejących problemów społecznych tj. bezrobocia, uzależnienia, niepełnosprawności, bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych itp. Pomoc świadczona jest w różnych formach :

- ▶ □ finansowej, np. zasiłki,
- ▶ □ usługowej, np. usługi opiekuńcze,
- ▶ □ w naturze, np. odzież, żywność,
- ▶ □ pracy socjalnej, np. działania wspierające.

Ośrodek realizuje również zadania z zakresu programów rządowych :

- ▶ □ Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- ▶ □ Program pomocy dla gospodarstw rolnych w celu łagodzenia skutków suszy;
- ▶ □ „Lokalny program organizowania prac społecznie użytecznych w Gminie Psary”;
- ▶ □ „Lokalny program pt. “Teraz my – Psary”, Klub Integracji Społecznej w środowisku wiejskim.

Profilaktyka jest realizowana poprzez Punkt Konsultacyjny, w którym można uzyskać pomoc z zakresu poradnictwa dla osób uzależnionych, poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą, poradnictwa ogólnie – wychowawczego oraz wczesnej profilaktyki.

Działa tu również Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Świetlica Integracyjna. Ponadto OPS realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej.

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

3. Gminna Biblioteka Publiczna ma swoją siedzibą w remizie OSP, przy ul. Szkolnej 45. Budynek jest w dobrym stanie technicznym. W chwili obecnej biblioteka jest skomputeryzowana, a pozycje książkowe zostały wprowadzone do programu bibliotecznego MAK oraz są skatalogowane w elektronicznym katalogu PINOKIO. Corocznie zbiory biblieczne są wzbogacane o nowe pozycje literatury popularnonaukowej, literatury pięknej, literaturę polską i obcą oraz o lektury szkolne. Ponadto dokonywane są zakupy zbiorów specjalnych, na płytach VCD oraz prenumerata czasopism. Ogółem w GBP zarejestrowanych jest 2.192 czytelników. Liczba czytelników z roku na rok spada, a tym samym spada wskaźnik zasięgu czytelnictwa, który w 2007 roku wyniósł 19. czytelników na 100 mieszkańców. Gminna Biblioteka Publiczna promuje czytelnictwo poprzez różne formy jego upowszechniania, m.in. poprzez spotkania autorskie organizowane dla uczniów oraz organizowane konkursy. O działalności placówek można się dowiedzieć więcej ze strony internetowej GBP oraz z ulotki informacyjnej „Biblioteki Publiczne w Gminie Psary”. Na dzień 31 grudnia 2007 roku biblioteka posiadała 23.123 książki, w tym: literatura piękna dla dzieci i młodzieży - 4.557 woluminów, literatura piękna dla dorosłych – 9.655 woluminów, literatura popularnonaukowa - 8.911 woluminów. Ponadto prenumerowane są czasopisma, m.in. "Angora", "Biblioteka w Szkole", "Bibliotekarz", "Cogito", "Dziennik Ustaw", "Dziennik Zachodni", "Fokus", "Newsweek Polska", "Nowe Książki", "Oliwia", "Poradnik Bibliotekarza", "Poradnik Domowy", "Przewodnik Bibliograficzny", "Przyjaciółka", "Służba Pracownicza", "Świat Nauki", "Viktor-Gimnazjalista", "Wiedza i Życie", "Guliwer". Biblioteka posiada zbiory specjalne - 388 jednostek inwentarzowych, w tym: materiały audiowizualne - 337 j.inw oraz dokumenty elektroniczne - 13 (programy edukacyjne - gry dla dzieci do korzystania na miejscu). Prowadzone są warsztaty informacyjne: katalog alfabetyczny, rzeczowy, centralny, tytułowy dla literatury dziecięco-młodzieżowej, elektroniczny katalog książek "PINOKIO", katalog serii wydawniczych z literatury popularnonaukowej i dziecięco-młodzieżowej, kartoteka wiadomości o regionie, ekologiczna, humanistyczna, zagadnieniowa dot. patologii społecznych, teczka z wydaniem specjalnymi czasopism o życiu, chorobie i śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II. W bibliotece są 3 stanowiska komputerowe. Biblioteka świadczy usługi kserograficzne, bindowanie oraz usługi komputerowe.

5. ORGANIZACJE SPOŁECZNE

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

► Ludowy Klub Sportowy „Iskra” Psary

► Koło Gospodyń Wiejskich – na terenie Sołectwa Psary działają dwa Koła Gospodyń Wiejskich. Koło nr 1 powstało w 1929 roku i obecnie liczy 35 Członkiń. Koło bierze czynny udział w obchodach gminnego i powiatowego Święta Plonów oraz Festiwalu Strachów oraz innych przedsięwzięciach gminnych. Ponadto członkinie należą do Zespołu Śpiewaczego w Sarnowie. Koło Nr 2 powstało w 1949 roku i liczy 39 członkiń. Koło bierze udział w spotkaniach z okazji Dnia Kobiet i innych spotkaniach organizowanych przez GOK. Ponadto członkinie uczestniczą w gminnych, powiatowych i parafialnych Dożynkach i należą do Zespołu Śpiewaczego w Sarnowie. Koło współpracuje z terenowym kołem Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

► Ochotnicza Straż Pożarna powstała w 1925 roku. Skład osobowy to: młodzież – 12, mężczyźni – 40, kobiety – 5. Jednostka OSP jest włączona do krajowego systemu ratowniczo– gaśniczego. OSP posiada samochody pożarnicze, motopompy i osprzęt do akcji gaśniczej. Siedzibą OSP jest remiza, w której znajdują się 2 garaże, świetlica oraz zaplecze kuchenne.

► Terenowe koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów powstało w grudniu 2007 roku. Wspólnie z Radą Parafialną zorganizowany został wieczór kolęd. Ponadto koło zorganizowało zabawę karnawałową dla seniorów, „śledzika”, Dzień Kobiet oraz wspólny wyjazd do teatru. Spotkania koła odbywają się raz w tygodniu w sali remizy OSP.

6. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W chwili obecnej Sołectwo nie ma opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego, ale trwają prace nad opracowaniem planu zagospodarowania. Planowany termin zakończenia prac to październik 2010 rok.

7. ŚRODOWISKO

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

Na terenie sołectwa Psary znajduje się pomnik przyrody – Lipa szerokolistna licząca 180 lat oraz występuje 10 gatunków roślin objętych ochroną prawną w Polsce, są to m.in.: Kruszyna pospolita, Dziewięsił bezłodygowy, Kosatka kielichowa, Kosaciec syberyjski, Mieczyk dachówkowaty, Kukułka krwista, Kukułka szerokolistna, Kruszczyk rdzawoczerwony, Kruszczyk szerokolistny, Kruszczyk błotny, Listera jajowata. W okolicy Potoku Psarskiego można również spotkać żabę trawną – „Rana temporaria”.

Powierzchnia lasów na terenie sołectwa wynosi 3,19 ha, natomiast liczba gospodarstw rolnych wynosi 135.

Obecnie mieszkańcy Psar podpisali 638 umów na odbiór odpadów komunalnych oraz 441 umów na wywóz nieczystości ciekłych (według stanu na dzień 28.09.2010r.).

8. JAKIE JEST SOŁECTWO PSARY ?

Co go wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mieszkańcy dobrze się znają; ➤ środowisko naturalne nie jest zanieczyszczone.
Jakie pełni funkcje?	➤ wieś rolnicza z nielicznymi zakładami usługowymi;
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mieszkańcy związani ze wsią; ➤ ludność tubylcza i napływowa.
Co daje utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rolnictwo; ➤ zatrudnienie w sektorze prywatnym; ➤ własna działalność gospodarcza.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rada Sołecka; ✓ Ludowy Klub Sportowy ✓ Uczniowski Klub Sportowy ✓ Koła Gospodyń Wiejskich ✓ Ochotnicza Straż Pożarna
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zebrania wiejskie; ➤ własne inicjatywy mieszkańców; ➤ współpraca z UG;
Jak wygląda nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ budynki użyteczności publicznej w bardzo dobrym lub dobrym stanie technicznym, remiza OSP wymaga remontu; ▶ niezagospodarowany teren; ▶ brak placu zabaw i boiska sportowego;
Jakie obyczaje i tradycje są u nas	➤ dożynki;

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

pielegnowane i rozwijane?	➤ zapusty.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	➤ mieszkania i obejścia z reguły zadbane.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wieś zwodociągowana; ➤ brak kanalizacji sanitarnej – ścieki odprowadzane indywidualnie do szczelnych zbiorników lub przydomowych oczyszczalni ścieków; ➤ gospodarka odpadami – wieś w części nie posiada „czteropaków” .
Jakie jest rolnictwo?	➤ Drobne,średniotowarowe,wielokierunkowe
Jakie są powiązania komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwiązania komunikacji zbiorowej dobre; ➤ dostęp do dróg przelotowych bardzo dobry.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> ▶ festyny rodzinne i zabawy ; ▶ młodzież korzysta z szerokiej oferty przygotowywanej przez GOK,OPS i GBP.

II. ANALIZA SWOT

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

Na podstawie analizy zasobów, opracowano słabe i mocne strony sołectwa, jak i potencjalne szanse oraz zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i jego mieszkańców.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wysokie walory krajobrazowe; ➤ czyste otoczenie i środowisko naturalne; ➤ dużo terenów zielonych; ➤ tereny do zagospodarowania; ➤ dobre położenie komunikacyjne; ➤ niska przestępczość; ➤ korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo, blisko do dużej aglomeracji, miasta powiatowego oraz lotniska; ➤ położenie przy DK-86 i blisko DW-913. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak skanalizowania wsi; ➤ niezagospodarowane tereny; ➤ brak zorganizowanych terenów rekreacyjnych w tym ścieżek rowerowych. ➤ Brak placu zabaw dla dzieci; ➤ zły stan nawierzchni dróg; ➤ brak planu zagospodarowania przestrzennego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość pozyskania środków pozabudżetowych; ➤ moda na „mieszkanie za miastem”; ➤ atrakcyjne położenie. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ duża liczba osób starszych; ➤ zła sytuacja rolnictwa, rozdrobnienie gospodarstw rolnych i ich nie dofinansowanie; ➤ rosnące patologie społeczne, wzrost świadczeniobiorców korzystających z OPSu; ➤ brak ożywienia gospodarczego, skutkującego nowymi miejscami pracy i rozwojem lokalnym.

WIZJA ROZWOJU SOŁECTWA

Co ma go wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ estetyka; ➤ nieskażone środowisko naturalne.
Jakie ma pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - usługowe; - agroturystyczne; - rolnictwo w pełni nowoczesne.
Kim mają być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktywni; ➤ zaangażowani; ➤ w pełni identyfikujący się z wsią; ➤ dbający o wieś.
Co ma dać utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rolnictwo; ➤ usługi małe przedsiębiorstwa; ➤ rodzinne gospodarstwa agroturystyczne.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś ► i mieszkańcy? ►	<ul style="list-style-type: none"> stowarzyszenia; zintegrowani organizujący wspólnie festyny.
W jaki sposób mają być rozwiązywane	<ul style="list-style-type: none"> ➤ problemy rozwiązujemy wspólnie na spotkaniach.

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

problemy?	
Jak ma wyglądać nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ estetyczna; ➤ zadbana; ➤ odremontowana remiza OSP,
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	➤ tradycje i obrzędy wyróżniające wieś spośród innych sołectw Gminy Psary oraz te z nich które integrują społeczność wsi i Gminy.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	➤ mieszkania funkcjonalne, a obejścia schludne i zadbane z ogródkami przydomowymi .
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	➤ skanalizowana i czysta wieś.
Jakie ma być rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dochodowe; ➤ zmodernizowane.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	➤ więcej bezpośrednich połączeń KZK GOP.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atrakcyjne boisko sportowe dla rozwijania swoich zainteresowań; ➤ więcej wspólnych spotkań z zabawą; ➤ plac zabaw dla najmłodszych;

III. WZROST BEZPIECZEŃSTWA NA WSI ORAZ MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Określony cel ma służyć poprawie bezpieczeństwa na wsi, co w znaczny stopniu wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Ponadto poprzez realizację celu poprawi się estetyka miejscowości.

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE 2010-2017

Plan rozwoju Sołectwa Psar zawiera układ wyznaczonych przez Radę Sołecką priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty są zgodne z ustaloną wizją rozwoju Sołectwa Psar. W zależności od zaawansowania prac, projekty powinny być uszczegółowione.

Szczególnie ważne jest określenie kosztów związanych z ich wdrażaniem. Zwykle ma to największy wpływ na ustalanie rankingu czasowego i harmonogramu realizacji planu.

Za najważniejsze zadania do realizacji Rada Sołecka Psar uznała:

PROJEKT I Zagospodarowanie terenu ; placu zabaw ;budowa wielofunkcyjnego boiska,wiaty stalowej,miejsc postojowych.

Projekt mający na celu zagospodarowanie terenu przy OPS ul. Szkolna 100,który pełni bardzo ważną rolę w życiu społeczeństwa Psar to: budowa wielofunkcyjnego boiska (do koszykówki,siatkówki, piłki ręcznej i mini piłki nożnej oraz kortów tenisowych) oraz placu zabaw. Realizację projektu planuje się w latach 2010 – 2017 r.

ZADANIE	Zagospodarowanie terenu ; placu zabaw ;budowa wielofunkcyjnego boiska,wiaty stalowej,miejsc postojowych.
CEL	Celem projektu jest stworzenie miejsca spotkań i czynnego wypoczynku dla mieszkańców wsi, a także promocja sportu i zdrowego stylu życia. Projekt ma na celu zaspokojenie potrzeb rekreacyjno-sportowych i kulturalnych mieszkańców Psar, stworzy komfortowe zaplecze dla mieszkańców chcących aktywnie spędzić wolny czas uprawiając sport. Pozwoli propagować zdrowy model życia tak wśród dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców. Inwestycja pozwoli na: zwiększenie atrakcyjności Psar,wzrost liczby osób uprawiających sport co w perspektywie czasu zaowocuje poprawą stanu zdrowia mieszkańców korzystających z aktywnej formy wypoczynku,rozwój młodych talentów sportowych. Jeden z celów strategicznych zakłada stworzenie możliwości wypoczynku i zabawy dla dzieci i młodzieży w bezpiecznym miejscu oraz stworzenie warunków dla uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. Boiska i place zabaw będą dostępne dla wszystkich mieszkańców Gminy Psary bezpłatnie.
PRZEZNACZENIE	Obiekt będzie spełniał funkcje rekreacyjne
ZAKRES	W projekcie przewiduje się budowę boiska do koszykówki,siatkówki,piłki ręcznej i mini piłki nożnej ,kortów tenisowych oraz placu zabaw – wg projektu.
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	1.800.000,00 zł

PROJEKT II Zagospodarowanie parku wokół pomnika Żołnierzy Radzieckich.
Planowany termin realizacji 2010- 2017 r.

ZADANIE	Zagospodarowanie parku wokół pomnika Żołnierzy Radzieckich.
CEL	Projekt ma na celu zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych mieszkańców Psar, stworzy komfortowe zaplecze dla mieszkańców chcących spędzić wolny czas.
PRZEZNACZENIE	Obiekt będzie spełniał funkcje rekreacyjne oraz poprawi estetykę miejscowości.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie; Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	50.000,00 zł.

PROJEKT III Budowa chodnika przy ulicy Zwycięstwa
Planowany termin realizacji 2010 – 2017 r.

ZADANIE	Budowa chodnika przy ulicy Zwycięstwa
CEL	Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych użytkowników drogi zmuszonych do poruszania się niebezpiecznym poboczem. Budowa chodników ułatwi przemieszczanie się mieszkańców wsi. Tym samym poprawią się warunki życia mieszkańców oraz sama estetyka miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Inwestycja służyć będzie mieszkańcom.
ZAKRES	Wg projektu budowlanego
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	100.000,00 zł.

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

PROJEKT IV Wymiana rur wodociągowych w Psarach.

Planowany termin realizacji 2010- 2017 r.

ZADANIE	Wymiana rur wodociągowych w Psarach .
CEL	Celem przedsięwzięcia jest zapewnienie mieszkańcom miejscowości dostępu do wody pitnej o odpowiedniej jakości poprzez zastąpienie sieci wodociągowej azbestowo-cementowej siecią politylenową (PE).
PRZEZNACZENIE	Inwestycja służyć będzie mieszkańcom.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	2.000.000,00zł

PROJEKT V Wymiana nawierzchni ulicy Kasztanowej

Planowany termin realizacji 2010- 2017 r.

ZADANIE	Remont drogi i wymiana nawierzchni ulicy Kasztanowej
CEL	Inwestycja ta ma na celu poprawę bezpieczeństwa i ułatwienie przemieszczania się mieszkańców wsi oraz okolic. Poprawią się warunki życia mieszkańców oraz sama estetyka miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Przebudowa dróg jest dziedziną wyjątkowo ważną dla rozwoju lokalnego jak i regionalnego. Inwestycje w infrastrukturę drogową oddziałują na poprawę wizerunku gminy. Są zachętą dla potencjalnych inwestorów, podwyższają standard życia mieszkańców i poprawiają dostępność komunikacyjną gminy
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	340.000,00 zł

PROJEKT VI Wymiana nawierzchni ulicy Reymonta

Planowany termin realizacji 2010- 2017 r.

ZADANIE	Remont drogi i wymiana nawierzchni ulicy Reymonta
CEL	Inwestycja ta ma na celu poprawę bezpieczeństwa i ułatwienie przemieszczania się mieszkańców wsi oraz okolic. Poprawią się warunki życia

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

	mieszkańców oraz sama estetyka miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Przebudowa dróg jest dziedziną wyjątkowo ważną dla rozwoju lokalnego jak i regionalnego. Inwestycje w infrastrukturę drogową oddziałują na poprawę wizerunku gminy. Są zachętą dla potencjalnych inwestorów, podwyższają standard życia mieszkańców i poprawiają dostępność komunikacyjną gminy
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	330.000,00zł

PROJEKT VII Wymiana nawierzchni ulicy Łącznej

Planowany termin realizacji 2010- 2017 r.

ZADANIE	Remont drogi i wymiana nawierzchni ulicy Łącznej
CEL	Inwestycja ta ma na celu poprawę bezpieczeństwa i ułatwienie przemieszczania się mieszkańców wsi oraz okolic. Poprawią się warunki życia mieszkańców oraz sama estetyka miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Przebudowa dróg jest dziedziną wyjątkowo ważną dla rozwoju lokalnego jak i regionalnego. Inwestycje w infrastrukturę drogową oddziałują na poprawę wizerunku gminy. Są zachętą dla potencjalnych inwestorów, podwyższają standard życia mieszkańców i poprawiają dostępność komunikacyjną gminy
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	350.000,00 zł

PROJEKT VIII Wykonanie kanalizacji

Inwestycja wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców oraz przyczyni się do zaspokojenia potrzeb ludności. Jednakże w związku z bardzo dużym kosztem budowy sieci kanalizacyjnej, który kilkakrotnie przewyższa możliwości finansowe gminy, na dzień dzisiejszy projekt ten jest nie do zrealizowania. Innym rozwiązaniem kwestii braku kanalizacji oraz zanieczyszczania środowiska na skutek nieszczelnych szamb jest budowa przydomowych oczyszczalni.

PROJEKT IX Utwardzenie ulicy Polnej.

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

planowany termin realizacji 2010 - 2017r.

ZADANIE	<i>Utwardzenie ulicy Polnej</i>
CEL	Inwestycja ta poprawi bezpieczeństwo i ułatwi przemieszczanie się mieszkańców wsi oraz okolic. Poprawią się warunki życia mieszkańców oraz sama estetyka miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Przebudowa dróg jest dziedziną wyjątkowo ważną dla rozwoju lokalnego jak i regionalnego. Inwestycje w infrastrukturę drogową oddziałują na poprawę wizerunku gminy. Są zachętą dla potencjalnych inwestorów, podwyższają standard życia mieszkańców i poprawiają dostępność komunikacyjną gminy, co doceniają zarówno przedsiębiorcy lokalni jak i regionalni.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie; Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	350.000,00 zł

PROJEKT X Wytyczenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy Psary

Projekt będzie wykonany 2010- 2017 r.

ZADANIE	<i>Wytyczenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy Psary .</i>
CEL	Celem inwestycji jest poprawa bezpieczeństwa na drodze oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej okolicy.
PRZEZNACZENIE	Biorąc pod uwagę walory krajobrazowe wsi należy wykorzystać tereny pod ścieżki rowerowe celem przyciągnięcia ludzi aktywnych oraz zwiększenia aktywności fizycznej samych mieszkańców. Zadanie powyższe zaspokoi potrzeby każdej grupy wiekowej mieszkańców miejscowości. Inwestycja będzie służyć mieszkańcom oraz wszystkim turystom, którzy chcą aktywnie spędzić czas.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	200.000,00zł

Plan odnowy wsi Psary 2010-2017

PROJEKT XI *Likwidacja dzikich wysypisk*

Projekt będzie wykonany 2010- 2017 r.

ZADANIE	<i>Likwidacja dzikich wysypisk na terenie Gminy Psary .</i>
CEL	Celem inwestycji jest poprawa stanu środowiska naturalnego oraz wzrost atrakcyjności miejscowości.
PRZEZNACZENIE	Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów i uporządkowanie terenu, wzbogacenie miejscowości w tereny zieleni.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	80.000,00zł

PROJEKT XII *Edukacja ekologiczna i promocja ochrony środowiska na terenie Gminy Psary* Projekt będzie wykonany 2010- 2017 r.

ZADANIE	<i>Edukacja ekologiczna i promocja ochrony środowiska na terenie Gminy Psary</i>
CEL	Projekt ma na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.
PRZEZNACZENIE	Propagowanie działań na rzecz ochrony środowiska.
ZAKRES	Wg projektu
HARMONOGRAM REALIZACJI	Termin realizacji 2010 – 2017 1. Przygotowanie wniosku i wymaganych dokumentów 2. Podpisanie umowy o dofinansowanie 3. Zawarcie umowy z wykonawcą 4. Wykonanie prac 5. Zakończenie projektu 6. Sporządzenie końcowego rozliczenia projektu.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Psary PROW 2007-2013 (działanie ;Odnowa i rozwój wsi) środki własne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	10.000zł

Realizacja zaplanowanych przez Radę Sołecką inwestycji uzależniona jest od możliwości pozyskania dofinansowania ze środków zawartych w RPO WSL, PROW oraz możliwości finansowych Gminy Psary związanych z koniecznością zapewnienia wkładu własnego.

VI. **PODSUMOWANIE**

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu najbliższych 7 lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych .